

KDV Kanunun 13/b maddesi kapsamında KDV'de istisna olan yurt dışındaki Firma tarafından yapılan komisyon ve primaj ödemelerinin geri iade edilen tutarın KDV'ye tabi olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.13-2231
Tarih	20.12.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.13-2231

20/12/2011

Konu : KDV Kanunun 13/b maddesi kapsamında KDV'de istisna olan yurt dışındaki Firma tarafından yapılan komisyon ve primaj ödemelerinin geri iade edilen tutarın KDV'ye tabi olup olmadığı

İlgide kayıtlı dilekçenizde, acentesi olduğunuz Japonya mukimi ... arasında 2008 yılı Mart dönemine ait ihtilaf oluşturan 2009 yılında iadesi gündeme gelen primaj ödemelerinin Kurumlar Vergisi ile Katma Değer Vergisi Kanunu karşısındaki durumu hakkında görüş talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının

tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun "Ticari Kazancın Tarifi" başlıklı 37 nci maddesinde; "Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır" hükmü yer almış olup; aynı Kanunun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise;

"Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;
2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında,Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur." denilmiş, Gelir Vergisi Kanununun 40 inci maddesinde safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılarak 1 inci bendinde "Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin" safi kazancın tespitinde indirilebileceği belirtilmiştir.

Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında sayılan kanunen kabul edilmeyen giderler dışında kalan ticari organizasyona bağlı olarak yapılan giderlerdir ve bunlara işletme gideri de denilebilir.

Ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir unsurunun, özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre şirketiniz ile acentesi olduğu Japonya mukimi ... arasında 2008 yılı Mart dönemine ait ihtilaf oluşturan 2009 yılında iadesi gündeme gelen primaj ödemelerinin firmanız tarafından tahakkuk tarihi itibariyle kazancınızın tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesiyle dar mükellefiyete tabi kurumların maddede bentler halinde sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından %15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hüküm altına alınarak, ticari kazançlar ödemeleri tevkifat kapsamı dışında bırakıldığından dar mükellef statüsünde bulunan Japonya mukimi ...'e yapılacak iade primaj ödemeleri üzerinden tevkifat yapılması söz konusu değildir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

Katma Değer Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 84/8889 sayılı Kararname ile transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında deniz, hava, kara ve demiryolu ile yapılan yük ve yolcu taşıma işleri katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Buna göre, Japonya mukimi ... adına Türkiye'de ifa ettiğiniz KDV Kanununun 14 üncü maddesi kapsamında vermiş olduğunuz acentalık hizmetleri ile ilgili olarak adı geçen yabancı firmadan elde ettiğiniz komisyon ve primaj gelirleri KDV den istisna olduğundan, Şirketinizce geri verilecek bir kısım komisyon ve primaj ödemeleri için düzenleyeceğiniz faturada KDV hesaplanmasına gerek bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026